

K OSOBNOSTI
J.F.DEVOTYHO

Eva HALBRŠTÁTOVÁ

K článku PhDr. Josefa Svátka o P. Josefu Františku Devotym si dovoluujeme připojit ještě několik novějších poznatků z posledních studií o jeho působení a díle.^{*)}

Osobnost Josefa Devotyho byla významná nejen z hlediska historické práce a v oblasti teologie, ale též z hlediska vlastenecké a buditelské činnosti. Na mikulovické faře se scházeli buditelé a vlastenci, kteří zde působili a probouzeli lid. Devoty se přátelil s mnoha tehdejšími vlastenci a českými spisovateli, zejména s královéhradeckými rodáky Josefem Rautenkranzem, farářem sedleckým, a Josefem Liboslavem Zieglerem, děkanem chrudimským.¹⁾ Josef Devoty náležel ke spisovatelskému spolku, který se v té době utvořil ve východních Čechách za vedení J.L.Zieglera a k němuž náleželi též např. básníci K.S.Schneider, M.Polák, F.A.Vacek, J.S.Rettig a jeho choť, známá Magdalena Rettigová a další.

Devotyho navštěvoval i historik V.V.Tomek, který na jednu návštěvu na mikulovické faře vzpomíná ve svých Pamětech.²⁾

Většinu svých prací napsal Josef Devoty ještě před příchodem do Mikulovic v roce 1833 a tak K.V.Seydler ve svém článku ke stoleté památce Devotyho narození³⁾ hodnotí jeho činnost po příchodu do Mikulovic jako pasivní. Uvádí, že se Devoty zabýval spíš pořádáním starších zápisů a jejich úpravami k tisku, než novými pracemi, které by se vztahovaly k dějinám a místopisu nového bydliště a okolních míst. Víme však, že Devoty založil dne 1.1.1836, tedy 3 roky po svém příchodu do Mikulovic, pamětní knihu fary mikulovické. Tato pamětní kniha je snad jako jediná v té době v pardubickém okrese tak důkladně vedená. Obsahuje mnoho vzácných historických údajů s uvedením pramenů. Devoty čerpal převážně z pramenů uložených v městském archivu v Chrudimi, ze zámeckého archivu pardubického panství a z pražských archivů. Zápisy se vztahují na celý kraj a místy i na celé Čechy a ukazují na píli a obětavost, se kterou sbíral podklady k sepsání této pamětní knihy, jež je významným pramenem nejen pro obvod farnosti, do které patřily obce Dražkovice, Ostřešany, Jezbořice, Barchov, Bezděkov, Čepí, Čivice, Jankovice, Lány na Důlku, Opočinek, Medlešice a Blato, ale i pro celé širší okolí kraje pardubického a přilehlých částí kraje chrudimského.

Na stranách 161 a 162 této pamětní knihy sepsal Devoty své tiskem vydané práce, jež uvádíme v příloze 1).⁴⁾ V současné době je mikulovická pamětní kniha uložena v archivu Arciděkanství v Pardubicích.⁵⁾

V rukopisném oddělení VČM v Pardubicích je uloženo sedm Devotyho rukopisů náboženského charakteru.⁶⁾

Kromě svého členství ve Spolku přátel církevní hudby byl Josef Devoty též činným členem Českého muzea, jednatelem Matice české a členem Dědictví svatojánského.⁷⁾

V roce 1900 byla Josefu Devotymu zasazena na venkovní zdi mikulovického hřbitova mramorová deska s nápisem, jež ukazuje na úctu, kterou k němu obyvatelé mikulovické farnosti i po letech chovali.

*) *pozn.red.: Osobností J.F.Devotyho se autorka v současné době zabývá v rámci přípravy diplomové práce na FF UK Brno*

Poznámky:

1) J.L.Ziegler, nar. r.1782, zemřel 25.června 1846, naposledy děkanem chrudimským, osvícený vlastenecký pracovník a buditel.

2) V.V.Tomek, *Paměti, díl I., s.192.*

3) Viz *K.V.Seydler, J.F.Devoty - ke stoleté památce jeho narození. Rukopis článku uložený ve VČM v Pardubicích, Sl VI/244-3.*

4) *Ve sbírce Slavín ve VČM v Pardubicích je uložen strojopis článku Z.Bičíka o P.J.F.Devotym s Devotyho bibliografií. Tato bibliografie obsahuje 18 tiskem vydaných Devotyho prací a je tedy, jak vyplývá z přílohy 1), neúplná. Viz VČM Pce, Sl VI/244-4.*

5) *Kniha o rozměrech 24.5x39 cm v papírové vazbě s koženým hřbetem a rohy. Na hřbetu zlatený nápis Gedenkbuch der Mikolowitzter Pfarre. Obsahuje 950 s., z toho je popsáných 763 s.*

6) *Viz VČM Pce, R 366/1-7. Obsahuje modlitby k různým příležitostem a pobožnosti.*

7) *Viz VČM Pce, Sl VI/244.*

Soupis tiskem vzdaných prací Josefa Devotyho, jež sepsal na s. 161 a 162 mikulovické pamětní knihy:

1) *Řeč při padesátileté slavnosti na kněžství posvěcení Důstojného pana arciděkana kutnohorského Ferdinanda Hansy, držena od Důst. pana Václava Beršana z Rotenbergu, kanovníka královéhradeckého 1818.*

2) *Řeč při infulaci téhož dne 25.července 1820, držena od Fr.Vambery, faráře konárovicekého, v. Praze 1820.*

3) *Popsání kříže v rozštípeném třešňovém polínku r.1745 vyrostlého, v Praze 1823, s rytinou představující podobu kříže toho.*

4) *Staré paměti sedlecké s pěti rytinami. Praha 1824.*

5) *Zpráva o životě Důstojného pana Ferdinanda Hansy, arciděkana kutnohorského, s obrázkem. 1824.*

6) *Citové k slavnosti jmenin Jeho biskupské Excelence Aloise Josefa Krakovského, obětované v Sedlicích při generální vizitaci 1824.*

7) *Způsob, jak nábožná památka padesátiletých manželů sňatek svůj obnovujících v církvi katolické obyčejně se světívá. V Praze 1825.*

8) *Totéž v německém jazyku. Praha 1825.*

9) *Modlení k svatým čtrnácti pomocníkům s rytinou. Praha 1826.*

10) *Totéž v německém jazyku. Praha 1826.*

11) *Rozjímání modlitby Páně. Praha 1826.*

12) *Popsání chrámu svatobarborského v Hoře Kutné s dvěma rytinami. Praha 1828.*

13) *Totéž v německém jazyku. Praha 1828.*

14) *Pořádek, jak se vyznání víry katolické dítě má. Praha 1828.*

15) *Totéž v německém jazyku. Praha 1828.*

16) *Knížka o měřích zemských, od kterého času míry a měření zemské v Království českém svůj začátek mají (Podolský). V Hradci Králové u Jana Hostivíta Pospíšila 1828.*

17) *Životopis Důstojného pana Karla Khuna, nejstaršího kanovníka Vyšehradského. Praha 1828.*

18) *Totéž v německém jazyku. Praha 1828.*

19) *Pobožnost k svatému Janu a Pavlu. Hradec Králové 1828.*

20) *Kurze Abhandlung..... von Karl Khun, Canonicus Senior am Vyšehrad zu Prag, verfasst und herausgegeben Josef Devoty. Prag 1828.*

21) *Ordo baptiorum parvulorum in lingua bohemica ad liber duo. Hradec Králové 1829.*

22) *Totéž v německém jazyku. Praha 1826.*

23) *Ordo baptiorum adultorum. V Praze a v Hradci Králové 1829.*

24) *Der firmantung in Eisengebirge. Prag und Königgrätz 1829.*

25) *Správa o pověsti hřbitova a kostnice Sedlecké s rytinou. Praha 1830.*

26) *Totéž v německém jazyku. Hradec Králové 1829.*

27) *Staré paměti kutnohorské s pěti rytinami. Praha 1831.*

28) *Modlení a zpěvy k sv.Janu Nepomuckému. V Praze a Hradci Králové 1831.*

29) *Benedictioneo a neo Ordinatorum etc. Reginahrad 1832.*

30) *Způsob posluhování svátosti stavu manželského. V Praze a v Hradci Králové 1832.*

31) *Totéž v německém jazyku. Praha 1826.*

32) *Ouvod šestinedělky. Praha 1834.*

33) *Totéž v německém jazyku. Praha 1832.*

34) *Ježš, Maria, Josef. Katolická modrá kniha, zvláště modlení k svatým čtrnácti pomocníkům. S obrázkem. Praha 1834.*

35) *Kurzer Begriff der christlichen Vollkommenheit oder verschiedene nützliche Lehren (verfasst von Karl Kuhn, herausgegeben von Joseph Devoty).*

* * *